

curiai ítéletek, amint azok a döntvénytárokon vagy jelen gyűjteményen keresztül a közönség elé kerülnek, az adott összefüggésből kiszakítva, csupán a legnagyobb óvatossággal kezelhetők a Curia elvi precedensül jelentkező akaratnyilvánításaként.

Ennek oka pusztán technikai. Sűrűbben, mint kívánatos, megtörténik, hogy a Curia ítéletének szövegéből nem derül ki a tényállás és sötétben élünk tekintetben, hogy a jogi döntés valójában milyen előzményekbe kapcsolódik. Nem kell részletesebben utalnunk arra, hogy ez a fogyatékoság nem a konkrét ítélet hiánya és csak a joggyakorlat irányításának szempontjából forog fenn. Inter partes a jogvita szabályszerűen rendeződik ez esetben is, de az ítélet nem számol azzal, hogy a benne foglalt gondolatok nemcsak a peres feltek vitájának rendezésére hivatottak, hanem az egész bírósági gyakorlat irányításában hasznosíthatók.

Könyvünk ebben a vonatkozásban is megtalálta a helyes utat: az egymáshoz tartozó, egymást kiegészítő, vagy tételeik különbözőségénél fogva az elvi tartalmat léleesebben kiemelő határozatokat helyes készséggel fűzi össze, úgyhogy végül nem az egyes ítéletekben felbukkanó eseti kicsiségek tűnnek szemünkbe, hanem érzékelhetővé válnak azok a nagy, átfogó gondolatok, amelyek jogunk fejlődési irányát megszabják. Hogy csak néhány példát idézzek: a cselekvőképeség, zálogjog, telekkönyv, a szerződések érvénytelensége, valorizáció, ajándékozás, bérlet és haszonbérlet, vétklen károkozás, özvegyi jog; kötelesrész stb. fejezeteiben az esetek olyan tömegét és a döntésekből következő olyan egységes képét kapjuk a feldolgozott anyagnak, amellyel semmilyen dogmatikus feldolgozás nem versenyezhet.

Könyvünknek objektív jelentőségén túl messzeható értéket ad szerkesztésének helye és módja. Szladits professor bölcs vezetése mellett, a feldolgozás nagy munkáját a budapesti Pázmány Péter egyetem magánjogi szemináriumának tagjai — ezek közül különösen az előszóban névszerint is kiemelt dr. Fürst László — végezték. Ha elgondoljuk, hogy a könyv anyagának hosszú időn át tartó feldolgozása, a tételes törvény milyen finom disztinkciót kívánó ismeretét, a logikus elrendezés milyen művészetét kívánja meg és a jog örök igazságainak milyen szuggesztív erejével hat: akkor örömmel állapíthatjuk meg, hogy a szeminárium tagjai e nagy munkában való részvétellel, a jogászképzés legideálisabb tüzkereszttségén estek át. Ez a könyv így nemcsak kiemelkedő értékű terméke a magyar jogirodalomnak, de egyben biztató ígért: egy nagyra hivatott, ifjú jogásznemzedék első mesterműve.

Dr. Varannai István.

Dr. Balla Ignác: Tételes magyar nemzetközi magánjog. Kiadja Grill Károly, Budapest, 1928.*) Fenti cím alatt hagyta el a sajtót Dr. Balla Ignác nemzetközi jogi munkája, aki amellet, hogy a jogirodalom, úgyzólván, legnehezebb és

*) A könyv méltatására még egy másik cikkben visszatérünk.

(Szerk.)

nagyon széleskörű ismereteket követelő részét választotta. ki témájául, a gyakorlati jogász részére igen értékes munkával ajándékozta meg a magyar jogi könyvpiacot. A mű legfőbb érdeméül azt kell kiemelnem, hogy Balla, — habár erre a téma valószínűleg sokszor csábitotta — nem tért ki egyes elméletek divergens tanításai ismertetésére, hanem megmaradt az anyag összefoglaló és nagyon áttekinthető ismertetése mellett. Ilyenformán a mű a gyakorlati jogász részére megbecsülhetetlen szolgálatot tehet, mert hiszen — amiként a szerző is megemlíti előszavában — a háboruutáni idők folyamán, de par excellence a trianoni békeszerződés rendelkezései következtében tényleg lépésről lépésre találkozik a gyakorlati jogász a nemzetközi magánjog kérdéseivel, amely kérdések komplexumával foglalkozik dr. Balla könyve.

A mű alaki beosztása nagyon ügyes és áttekinthető, tartalmában igyekszik az utolsó évek során felmerült összes nemzetközi jogi problémákat letárgyalni. Különösen érdekes dr. Balla könyvének a személyi jogokat tárgyaló része, nemcsak azért, mert a szerző a státusügyeknek, különösen pedig a házassági jognak elsőrangu ismerője és ez a könyvre is reányomta bélyegét, hanem azért is, mert behatóan foglalkozik a trianoni szerződés következtében előállt jogi helyzettel és az ebből keletkező, jóformán naponta előforduló jogeseteket megvilágítva, ismerteti a vonatkozó tételes törvényhelyeket.

Egyetlen kifogásom a könyv ellen talán az, hogy a „Vagyoni jogok“ alcim alatt tárgyalt rész kissé tulságosan rövidre vonatott össze. A hiteljogi részben oly eminensen fontos kérdésekre, mint pl. a kényszeregyezés, a fúvarozási ügylet, vagy a biztosítási ügylet, csak rövid pár oldalt szentelt a szerző, holott ezek a problémák annál is inkább megérdemelték volna a bővebb kommentálást, mert hiszen mindennapos problémákká váltak az ország megesonkítása következtében.

Mindent összefoglalva meg kell állapítanom, hogy sikerült Ballának nagyrészben elérni azon kitűzött célját, hogy műve a kodifikáció hiányát a magyar nemzetközi magánjog terén pótolja.

b. z.

Dr. Weninger László: „Gázháboru“ c. most megjelent könyvében a mai idők egyik szomoruan súlyos problémáját dolgozta fel. Egyes hatalmak ahelyett, hogy leszerelnének, valószínű versenybe kezdtek a hadikészülődések terén és ezek között különösen szembetűnő, mint fő ujdonság: a gázháborura való lázas előkészület. A polgári lakosság és az emberi kultúra eredményei ellen is irányuló ezen harcmodorral szemben vészkiáltás a szerző könyve. A gázháboru elleni küzdelmet most kell felvenni, amíg nem késő. A szerző célja éppen az, hogy a veszély nagyságára mutatva, közönyünkéből felrázson. E célja érdekében a nagyközönség részére hozzá nem férhető adatokat, statisztikákat halmozott fel monografiájában, továbbá, — már amennyire ez lehetséges — a gázvédelem kérdését is feldolgozta könyvében. Ismerteti végül a gázháboru eltiltására irányuló törekvéseket